

Tárgy: Összefoglaló jelentés a 2009. évi ellenőrzési terv végrehajtásáról

Sorszám: III/3.

Előkészítette: Sipiczki Anikó belső ellenőrzési vezető

Döntéshozatal módja:

Egyszerű többség

Véleményező bizottság: Pénzügyi Bizottság

Tárgyalás módja:

Nyilvános ülés

Előterjesztés

Békés Város Képviselő-testülete

2010. április 29-i ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

Az 1990. évi LXV. törvény 92. § (10) bekezdése alapján a 2009. évi ellenőrzési terv végrehajtásáról az alábbiakban számolunk be.

1. Az ellenőrzési feladatok teljesítése

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 92. § (4)-(5) bekezdései szerint a „jegyző köteles olyan pénzügyi, irányítási és ellenőrzési rendszert működtetni, mely biztosítja a helyi önkormányzat rendelkezésére álló források szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását. A jegyző köteles gondoskodni a belső ellenőrzés működtetéséről, az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók és a nemzetközi belső ellenőrzési standardok figyelembevételével. A helyi önkormányzatnak belső ellenőrzése keretében gondoskodni kell a felügyelt költségvetési szervek ellenőrzéséről is.” Az utóbbi ellenőrzési forma a tulajdonosi funkcióval összefüggő átfogó vagy általános ellenőrzésként valósul meg.

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 140. § (1) bekezdésének e) pontja a jegyző gazdálkodási feladat- és hatáskörébe sorolja az önkormányzat által alapított és fenntartott költségvetési szervek pénzügyi-gazdasági ellenőrzését.

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 92. § (11) bekezdés b) pontja szerint a helyi önkormányzat belső ellenőrzését ellátó személy vagy szervezet ellenőrzést végezhet a helyi önkormányzat felügyelete alá tartozó költségvetési szerveknél, a helyi önkormányzat többségi irányítást biztosító befolyása alatt működő gazdasági társaságoknál (...).

Az Ötv. 92. § (6) bekezdése szerint a helyi önkormányzatra vonatkozó éves belső ellenőrzési tervet a képviselő-testület az előző év november 15-éig hagyja jóvá. Békés Város Képviselő-testülete a 2009. évi ellenőrzési tervét a 429/2008. (X. 30.) számú határozatával fogadta el.

Békés Város Önkormányzata a megkötött társulási megállapodás alapján a Békési Kistérségi Társulás munkaszervezeténél alkalmazott szakemberek (belső ellenőrök) foglalkoztatásával gondoskodik a belső ellenőrzési feladatok ellátásáról.

Az Ötv. 92. § (10) bekezdése szerint a polgármester az éves összefoglaló ellenőrzési jelentést – a tárgyévet követően, a zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg – a képviselő-testület elé terjeszti.

Az elfogadott ellenőrzési terv szerint a 2009. évben elvégzendő ellenőrzési feladatok az alábbiak voltak:

1. A 2008. évi normatív állami hozzájárulás elszámolásának a felülvizsgálata
2. A 2008. évi pénzmaradvány felülvizsgálata a városi intézményeknél és a Polgármesteri Hivatalnál
3. A városi intézmények felügyeleti ellenőrzése:
  - Békési Kistérségi Iskola
  - Békés Városi Könyvtár
  - Békés Város Polgármesteri Hivatala
4. A Békési Férfi Kézilabda Kft. szabályszerűségi ellenőrzése
5. A közbeszerzések és közbeszerzési eljárások ellenőrzése
6. Az EU-s forrásokkal megvalósuló fejlesztési feladatok teljesítésének ellenőrzése
7. A munkaerő- és bérgazdálkodás ellenőrzése a városi intézményeknél

A tervezett ellenőrzéseket elvégeztük. Terven felül ellenőriztük az Európai Parlament tagjai 2009. évi megválasztásával kapcsolatos költségelszámolásokat.

2. Az elvégzett ellenőrzések megállapításai, tapasztalatai

A Képviselő-testület 117/2009. (IV. 30.) számú határozata állapította meg a 2009. évi ellenőrzésekkel kapcsolatban a főbb feladatokat.

E szerint:

- A város intézményeinél és a Polgármesteri Hivatalnál kétevente átfogó pénzügyi-gazdasági ellenőrzést kell tartani. Az ellenőrzések terjedjenek ki a pénzügyi-gazdálkodási szabályok betartására is.
- Kiemelten kell vizsgálni a 2009. évi költségvetés elfogadásakor elhatározott intézkedések végrehajtását, azok hatását a költségvetési gazdálkodásra.
- Az intézményeknél a soros vizsgálatok alkalmával ellenőrizni kell a folyamatba épített előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzési rendszer működtetéséhez előírt belső szabályzatok meglétét, a rendszer működését és a belső kontrollok érvényesülését.
- A pénzügyi-gazdasági ellenőrzések által feltárt hiányosságok megszüntetése, felszámolása érdekében megtett intézkedések végrehajtását utóvizsgálat formájában ellenőrizni kell, és ezek eredményességéről az éves ellenőrzési beszámoló alkalmával számot kell adni.

Az ellenőrzések főbb tapasztalatai, megállapításai a fenti határozat előírásai alapján az alábbiakban foglalhatók össze.

2/A. A városi intézmények felügyeleti ellenőrzésének tapasztalatai

Békés város önkormányzatának a 2009. évben öt önállóan működő és gazdálkodó, valamint három önállóan működő intézménye volt. Az intézmények számában, illetve az intézményhálózat szerkezetében év közben változás nem történt.

A 2009. évben **kettő önállóan működő és gazdálkodó** (Békési Kistérségi Iskola, Békés város Polgármesteri Hivatala) és **egy önállóan működő** (Békés Városi Könyvtár) **városi intézmény ellenőrzését** végeztük el.

Az intézmények a feladataikat a képviselő-testületi határozattal elfogadott, egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat alapján látták el.

A Magyar Államkincstár által vezetett közhiteles törzskönyvi nyilvántartásban az intézmények szerepelnek.

A hatályban lévő Szervezeti és Működési Szabályzatok az alapító okiratokkal harmonizálva, a költségvetési szervekre általánosan vonatkozó jogszabályi követelményeknek megfelelnek.

Az intézmények évente elkészítették az elemi költségvetésüket, összhangban az önkormányzat költségvetési rendeletével.

Megállapítható, hogy az intézmények alapdokumentumai rendelkezésre állnak, tartalmukat, elfogadási idejüket tekintve megfelelnek a jogszabályi követelményeknek.

Az intézmények belső pénzügyi-gazdálkodási szabályzatai megfelelnek a jogszabályi előírásoknak, összhangban vannak az intézmények gazdálkodási jogkörével, valamint az egyéb dokumentumokkal. A jogszabályi változások figyelembevételével a belső gazdálkodási szabályzatok folyamatos karbantartása, aktualizálása az intézményeknél megtörtént.

Az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30) Korm. rendelet 149. § (2) bekezdése szerint az intézmények vezetői értékelték a belső kontroll rendszerek szabályszerű, hatékony, eredményes és gazdaságos működését.

E szerint gondoskodtak:

- a költségvetési szerv vagyongazdálkodásába, használatába adott vagyon rendeltetészerű igénybeviteléről, az alapító okiratban előírt tevékenységek jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelő ellátásáról,
- a rendelkezésre álló előirányzatoknak a célnak megfelelő felhasználásáról,
- a költségvetési szerv tevékenységében a hatékonyság, eredményesség és a gazdaságosság követelményeinek érvényesítéséről,
- a tervezési, beszámolási, információszolgáltatási kötelezettségek teljesítéséről, azok teljességéről és hitelességéről,
- a gazdálkodási lehetőségek és a kötelezettségek összhangjáról,
- az intézményi számviteli rendről.

Az intézményeknél az átfogó ellenőrzések során értékeltük a folyamatba épített előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzési rendszer működtetéséhez előírt belső szabályzatokat, a rendszer működését és a belső kontrollok érvényesülését.

A belső szabályozások (szabálytalanságok kezelésének eljárási rendje, ellenőrzési nyomvonal, kockázatkezelés) megtörténtek.

A belső ellenőrzések során büntető-, szabálysértési-, kártérítési-, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény nem merült fel.

A főkönyvi könyvelést központi program alapján saját számítógépen végzik az intézmények. A főkönyvi könyveléshez kapcsolódó analitikus nyilvántartás rendszerét minden vizsgált intézmény a sajátosságainak megfelelően alakította ki. A nyilvántartások közötti egyeztetéseket a számviteli előírásoknak megfelelően rendszeresen elvégzik. A készletek, eszközök analitikus nyilvántartását az intézmények számítógépes programmal végzik, a kialakított nyilvántartási rendszerek a vagyonvédelmet biztosítják.

A bizonylati rend és az okmányfegyelem betartását minden intézménynél szűrőpróbaszerűen kiválasztott kéthavi banki és pénztári bizonylatok tételes vizsgálatával ellenőriztük. Megállapítható, hogy a gazdasági műveletekről, eseményekről alakilag és tartalmilag megfelelő bizonylatokat állítottak ki. A gazdasági műveleteket a bizonylatok alapján a könyvviteli nyilvántartásban folyamatosan, szabályszerűen rögzítik.

A vizsgált időszakban az intézmények épületeibe betörés nem történt, amely köszönhető a megtett intézkedéseknek és a kiépített vagyonvédelmi rendszereknek.

A pénztár- és készpénzkezelésre vonatkozó előírásokat az intézményeknél betartják, a szabályozás a vizsgált intézményeknél megtörtént, amely megfelel a jogszabályi, illetve a pénzügyi-biztonsági előírásoknak.

A pénztárak ellenőrzése alkalmával a talált pénzkészlet megegyezett a nyilvántartás szerinti összeggel. A pénztárrovarancsról minden esetben külön jegyzőkönyv készült.

Megállapítható, hogy az intézmények költségvetése a működőképességet biztosította.

A kiadások szerkezetét vizsgálva megállapítható, hogy meghatározó hányadot képviselnek a személyi juttatások és járulékaik. A személyi juttatások előirányzatai fedezetet nyújtottak az alkalmazottak illetményeire és juttatásaira.

Az intézmények költségvetési rendeletben meghatározott létszámkerete az alábbi döntések következtében változott:

Békés város Képviselő-testülete a 60/2009. (III. 26.) számú határozatával jóváhagyta a Békési Kistérségi Óvoda 128 fős engedélyezett létszámkeretén belül 1 fő szakmai létszám átcsoportosítását a gazdálkodási feladatokat ellátó létszámhoz 2009. április 1-jétől.

A Képviselő-testület a 214/2009. (VI. 25.) számú határozatával a Békési Kistérségi Iskolában 2009. augusztus 1-jétől 1 fő pedagógus létszámcsökkenést rendelt el. Az önkormányzat a létszámcsökkentés végrehajtásához a központi költségvetésből egyszeri költségvetési támogatást igényelt. A fenti létszámcsökkentés következtében az engedélyezett létszámkeret 760 főre módosult.

Békés Város Képviselő-testülete a 341/2009. (X. 29.) számú határozatával 2009. november

1-jétől 1 fő gépkocsivezetőt érintő létszámcsökkentést rendelt el a Kulturális Központnál. Az intézmény használatában lévő mikrobuszt a továbbiakban az önkormányzat működteti a jelenlegi gépkocsi-vezetői létszámmal. Az önkormányzat a létszámcsökkentés végrehajtásához a helyi önkormányzatok létszámcsökkentési döntésével kapcsolatos egyszeri költségvetési támogatást igényel.

Az évközi döntések alapján a létszámváltozás a két közoktatási intézményt (Békési Kistérségi Óvoda és Békési Kistérségi Iskola) és a Kulturális Központot érintette.

Az intézmények a feladataikat a költségvetési rendeletben jóváhagyott létszámkereten belül látták el.

2/B. Egyéb vizsgálatok tapasztalatai

A **normatív állami hozzájárulás** 2008. évi igénybevételének ellenőrzését öt városi intézménynél végeztük el. Az ellenőrzés célja az volt, hogy a 2008. évi zárszámadáskor az állammal való elszámolást megfelelő dokumentumokkal alátámasszuk, illetve a 2009. évi költségvetés elkészítését segítjük.

A **2008. évi pénzmaradvány** felülvizsgálatát mind a nyolc városi intézménynél elvégeztük, amelyekről intézményenként jegyzőkönyv készült. A megállapítások a képviselő-testület elé kerülő zárszámadási előterjesztés elkészítésénél kerültek hasznosításra.

A **Békési Férfi Kézilabda Kft. szabályszerűségi ellenőrzését** elvégeztük, különös tekintettel a független könyvvizsgáló év közbeni vizsgálatai alapján feltárt hiányosságok kiküszöbölése érdekében szükséges intézkedések megtételére. A független könyvvizsgáló 2008. év közbeni vizsgálatai alapján tett megállapításairól feljegyzésben tájékoztatta a kft. ügyvezetőjét, a felügyelőbizottság elnökét és a könyvelőiroda vezetőjét. Ellenőrzésünk megállapítása szerint a jövőben fokozott gondot kell fordítani az Szja. törvény vonatkozó előírásainak betartására, az esetleges adóhiány megállapításának megelőzése érdekében. Az ellenőrzésünk megállapításairól készült jelentést megküldtük a kft. ügyvezetőjének, a felügyelőbizottság elnökének és a könyvelőiroda vezetőjének is.

A **közbeszerzések és közbeszerzési eljárások ellenőrzésénél** megállapítottuk, hogy a 123/2009. (IV. 30.) számú KT határozattal elfogadott Békés város önkormányzata és Polgármesteri Hivatala új közbeszerzési szabályzatával az önkormányzat a szabályozási kötelezettségének eleget tett. Az éves közbeszerzési tervet a vizsgált években a hatályos közbeszerzési szabályzat előírásai alapján állították össze, melyeket a polgármester jóváhagyását követően a Közbeszerzések Tanácsa részére megküldtek. A megvizsgált közbeszerzési eljárások esetében a szabályzat előírásainak megfelelően jártak el. Az ellenőrzés szabálytalanságot nem állapított meg. A vizsgált két évben lefolytatott közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatban egy esetben sem kezdeményeztek jogorvoslati eljárást.

Az **EU-s forrásokkal megvalósuló fejlesztési feladatok teljesítésének ellenőrzése** során öt EU-s támogatással finanszírozott projektet vizsgáltunk meg. Mind az öt projekt befejeződött, a pénzügyi elszámolás is minden esetben megtörtént. Minden projekt esetében megállapítható volt, hogy a projekt befejezését követően a pénzügyi lezárás, elszámolás jelentősen elhúzódott. Az utófinanszírozás miatt ez finanszírozási problémát okozott, mivel önkormányzati saját forrást kötött le. Gyakori volt, hogy a pénzügyi elszámolási jelentéshez kapcsolódóan hiánypótlást kezdeményezett az irányító hatóság, melynek teljesítése után azok feldolgozása az indokoltnál és a támogatási szerződésben meghatározottnál hosszabb időt vett igénybe.

Megvizsgáltuk az **alkalmazotti létszám alakulását** a városi intézményeknél és a Polgármesteri Hivatalnál 2009. I-III. negyedévre vonatkozóan. A 2009. évi költségvetési rendeletben a feladatellátáshoz kapcsolódóan meghatározott létszámkeret 761 fő volt, amelyből a teljes munkaidőben foglalkoztatott létszám 719 fő, a részfoglalkozásúak száma pedig 42 fő. Az 1 fő pedagógus létszámcsökkentés következtében az engedélyezett létszámkeret 760 főre módosult 2009. augusztus 1-jével. A módosított 760 fős létszámkerettel szemben a ténylegesen foglalkoztatott létszám a háromnegyedévben 756 fő volt. A 2008. évi CVII. törvény alapján 226 fő részfoglalkozású dolgozó alkalmazását tervezték, ezzel szemben

az I-III. negyedévben foglalkoztatott tényleges létszám 211 fő volt, amelyből a teljes munkaidősök száma 27 főt, a részfoglalkozásúak létszáma 184 főt tett ki. A teljes munkaidőre átszámított átlagos állományi létszám 165 fő. A személyi jellegű kiadások teljesítése a háromnegyedévben önkormányzati szinten 72,6%-os volt, amely elmaradt az időarányostól. Az intézmények teljesítési adata 73,3%, a Polgármesteri Hivatal teljesítési adata pedig 70,7% volt.

Az **utóvizsgálatok** keretében két intézménynél megvizsgáltuk az ellenőrzések megállapításai alapján készített intézkedési tervek végrehajtását. Megállapítható, hogy az intézmények vezetői megfelelő intézkedéseket kezdeményeztek és azok végrehajtása eredményes volt.

Az **Európai Parlament tagjai 2009. évi megválasztásával kapcsolatos költségelszámolások ellenőrzése** során megállapítottuk, hogy a választási pénzeszközök felhasználása a 7/2009. (II. 25.) ÖM rendelet előírásainak betartása mellett történt meg.

Határozati javaslat:

Békés Város Képviselő-testülete elfogadja az összefoglaló jelentést a 2009. évi ellenőrzési terv végrehajtásáról és az ellenőrzések tapasztalatai alapján a 2010. évi ellenőrzésekkel kapcsolatban a következő feladatokat határozza meg:

- 1. A város intézményeinél és a Polgármesteri Hivatalnál kétévente átfogó pénzügyi-gazdasági ellenőrzést kell tartani. Az ellenőrzéseknek ki kell terjedni a pénzügyi-gazdálkodási szabályok betartására is.**
- 2. Kiemelten kell vizsgálni a 2010. évi költségvetés elfogadásakor elhatározott intézkedések végrehajtását, azok hatását a költségvetési gazdálkodásra.**
- 3. Az intézményeknél a soros vizsgálatok alkalmával ellenőrizni kell a költségvetési szerv vezetője által kialakított belső kontrollrendszer működtetését és az ehhez kapcsolódó, előírt belső szabályzatok meglétét.**
- 4. A pénzügyi-gazdasági ellenőrzések által feltárt hiányosságok megszüntetése, felszámolása érdekében megtett intézkedések végrehajtását utóvizsgálat formájában ellenőrizni kell, és ezek eredményességéről az éves ellenőrzési beszámoló alkalmával számot kell adni.**

Határidő: folyamatos

Felelős: Dr. Heinerné Dr. Kecskés Aranka jegyző
Miklós Lajos Pénzügyi Bizottság elnöke

Békés, 2010. április 15.

Izsó Gábor
polgármester

.....
Jogi ellenjegyző

.....
Pénzügyi ellenjegyző

A 2009. évben elvégzett ellenőrzések és azok revizori nap ráfordításai

Az elvégzett ellenőrzési feladatok megnevezése	A ráfordított revizori napok száma
3 városi intézménynél végzett átfogó ellenőrzés	54
2008. évi normatív állami hozzájárulás ellenőrzése	30
2008. évi pénzmaradvány felülvizsgálata	11
Békési Férfi Kézilabda Kft. szabályszerűségi ellenőrzése	9
Munkaerő- és bérgazdálkodás ellenőrzése a városi intézményeknél és a Polgármesteri Hivatalnál	15
Európai Parlament tagjai 2009. évi megválasztásával kapcsolatos költségelszámolások ellenőrzése	1
A közbeszerzések és közbeszerzési eljárások ellenőrzése	12
Az EU-s forrásokkal megvalósuló fejlesztési feladatok teljesítésének ellenőrzése	19
Utóvizsgálat 2 városi intézménynél	16
Összesen	167